

**Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка**

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою університету
протокол №9 від 26.04.2016 р.
уведено в дію наказом ректора
№94-р від 26.04.2016 р.

Із змінами і доповненнями,
затвердженими вченою радою
університету
протокол №13 від 27.06.2017 р.
уведено в дію наказом ректора
№171-р від 29.06.2017 р.
протокол №13 від 26.06.2018 р.
уведено в дію наказом ректора
№178-р від 26.06.2018 р.
протокол №13 від 25.06.2019 р.
уведено в дію наказом ректора
№151-р від 25.06.2019 р.

Ректор

Б.Б. Буяк

**ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«СОЦІАЛЬНА РОБОТА»**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Третій (освітньо-науковий) рівень

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ доктор філософії

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 23 Соціальна робота

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 231 Соціальна робота

Тернопіль, 2019

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ освітньо-наукової програми

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	23 Соціальна робота
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	231 Соціальна робота
ПРЕДМЕТНА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ (СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ)	—
ДРУГА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ (ПРЕДМЕТНА СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ)	—
СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ	—
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Третій (освітньо-науковий) рівень
СТУПІНЬ	доктор філософії (PhD)
КВАЛІФІКАЦІЯ	доктор філософії (PhD) з соціальної роботи

ПОГОДЖЕНО

Голова науково-методичної ради
Тернопільського національного
педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

Г. В. Терещук

13 червня 2019 р.

РОЗРОБЛЕНО І РЕКОМЕНДОВАНО

робочою групою зі спеціальності
231 Соціальна робота
Тернопільського національного
педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

Керівник робочої групи
(гарант освітньої програми)

Н. С. Олексюк

13 червня 2019 р.

Підпис
засвідчую
Начальник відділу кадрів

Олексюк Н.С.
13 червня 2019 р.

Передмова

Освітньо-наукову програму «Соціальна робота» розроблено на підставі Закону України «Про вищу освіту» (від 01.07.2014 р. № 1556-VII), «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261.

Стандарт вищої освіти (третій (освітньо-науковий) рівень) відсутній.

Освітньо-наукову програму «Соціальна робота» розробила проектна група факультету педагогіки та психології Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка у складі:

1. Олексюк Наталія Степанівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, **гарант**.

Члени робочої групи:

2. Кравець Володимир Петрович – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член (академік) НАПН України, професор кафедри педагогіки та менеджменту освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

3. Поліщук Віра Аркадіївна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

4. Петришин Людмила Йосипівна – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

5. Піговський Микола Миколайович – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, аспірант Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, **внутрішній стейкхолдер**.

Зовнішні стейкхолдери:

1. Романовська Людмила Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної роботи і соціальної педагогіки Хмельницького національного університету.

2. Вайнола Рената Хейкеївна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної педагогіки Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова.

Рецензенти:

Карпенко Олена Георгіївна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та технології соціальної роботи Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова.

Лякішева Анна Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

1. Профіль освітньо-наукової програми «Соціальна робота» спеціальності 231 Соціальна робота.

1.1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, кафедра соціальної педагогіки і соціальної роботи
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Доктор філософії (PhD); доктор філософії з соціальної роботи
Офіційна назва освітньо-наукової програми	Соціальна робота
Тип диплому та обсяг освітньо-наукової програми	Диплом доктора філософії (PhD), одиничний, 60 кредитів ЄКТС, термін навчання – 4 роки
Наявність акредитації	–
Цикл/рівень	FQ-EHEA – третій цикл, EFQ-LLL – 8 рівень / НРК – 9 рівень
Передумови	Наявність ступеня магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста
Мова викладання	Українська
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://info.elr.tnpu.edu.ua/onp
1.2. Мета освітньо-наукової програми	
Мета освітньо-наукової програми	Сформувати у здобувача ступеня доктора філософії компетентності, що дають змогу: на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики розв’язувати комплексні проблеми в галузі соціальної роботи; здійснювати самостійну науково-дослідницьку, науково-організаційну, педагогічно-організаційну та практичну діяльність у закладах вищої освіти і соціальної сфери; підготувати власне дослідження з проблем соціальної роботи, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, з публічним його захистом.
1.3. Характеристика освітньо-наукової програми	
Предметна область	Галузь знань: 23 Соціальна робота Спеціальність: 231 Соціальна робота Об’єкт діяльності: комплексні проблеми у сфері соціальної роботи. Цілі навчання: фундаментальна та спеціальна підготовка науковців вищої кваліфікації, здатних розв’язувати комплексні проблеми у сфері соціальної роботи за допомогою наукових досліджень та здійснювати науково-дослідну, управлінську і прикладну фахову діяльність; формування компетентностей, необхідних для інноваційної, науково-дослідницької діяльності в галузі 23 Соціальна робота. Теоретичний зміст предметної області: концепції, закономірності, принципи, поняття, які формують фахову компетентність науковця. Методи, методики та технології: загальнонаукові, дослідницькі, інформаційно-комунікативні, освітні методи і технології.

	Інструменти та обладнання: бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; комп'ютерна техніка й мультимедійне обладнання; сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти.
Академічні права випускників	Випускники аспірантури за умови успішного захисту дисертації доктора філософії можуть вести наукові дослідження, займатися науково-педагогічною діяльністю, брати участь у фахових товариствах та спілках, обиратися у їх керівний склад, підвищувати свою кваліфікацію шляхом участі у наукових конференціях, семінарах, наукових та інших стажуваннях, навчатися у докторантурі з наступним захистом дисертації доктора наук.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова. Підготовка фахівців до науково-дослідної, організаційно-управлінської, інноваційної, професійної та педагогічної діяльності з акцентом на виконання досліджень у сфері соціальної роботи (соціальної педагогіки).
Основний фокус програми та спеціалізації	Соціальна робота/соціальна педагогіка. Наукова та професійна підготовка фахівця. Формування фахових компетентностей. Вивчення особливостей і практична реалізація наукових досліджень у сфері соціальної роботи. Інноваційні дослідження здійснюються через активну участь здобувачів вищої освіти у проєктній діяльності, що відповідає пріоритетним напрямкам розвитку науки і техніки.
Особливості програми	Особливістю програми є поєднання підготовки викладача-науковця, фахівця в галузі 23 Соціальна робота та праксеологічної підготовки з урахуванням регіональних особливостей (участь у наукових осередках, Клубі успішних людей, регіональних і місцевих заходах та ін.). Програма реалізується українською мовою або її окремі частини можуть викладатися іноземними мовами. Передбачає можливість підтримання програми академічної мобільності завдяки дистанційній формі навчання. <i>Освітня складова програми</i> реалізується упродовж восьми семестрів, тривалістю 60 кредитів, вміщує дисципліни у відповідних циклах, що забезпечують: мовні компетенції; загальну підготовку; знання з обраної спеціальності; дисципліни вільного вибору здобувача вищої освіти. Програма реалізується у невеликих групах дослідників і передбачає диференційований підхід до здобувачів денної, заочної та вечірньої форм навчання. Програма передбачає 39 кредитів ЄКТС для обов'язкових навчальних дисциплін і 6 кредитів для науково-педагогічної практики, з яких 23 кредити ЄКТС – дисципліни загальної підготовки (академічно і професійно-орієнтоване спілкування (англійською / німецькою / французькою мовою), філософія: історико-філософські та сучасні смислові параметри знання, організація наукової діяльності, педагогічна антропологія), що передбачає набуття аспірантом (здобувачем) загальнонаукових (філософських) і мовних компетенцій, універсальних навичок дослідника. 31 кредит ЄКТС передбачено на дисципліни професійної підготовки, з яких 15 кредитів ЄКТС – для вибіркових дисциплін у межах освітньо-наукової програми. <i>Наукова складова програми</i> передбачає здійснення власних наукових досліджень під керівництвом одного або двох наукових керівників з відповідним оформленням одержаних результатів у вигляді кваліфікаційної наукової роботи. Ця складова програми не

	вимірюється кредитами ЄКТС, а оформлюється окремо у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта (здобувача) і є складовою частиною навчального плану. Особливістю наукової складової освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії зі спеціальності 231 Соціальна робота освіта є те, що окремі складові власних наукових досліджень аспіранти зможуть виконувати під час семінарських занять з навчальних дисципліни професійної підготовки.
1.4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускник аспірантури підготовлений до роботи за Національним класифікатором України КВЕД-2010: вид економічної діяльності – 72.20 Дослідження й експериментальні розробки у сфері суспільних і гуманітарних наук; вид економічної діяльності – 85.42 Вища освіта. Фахівець здатний виконувати зазначену професійну роботу (за ДК 003:2010): 1210 Керівник підприємства, установи та організації: 1210.1 Директор центру; 1210.1 Керівник (начальник) установи соціального захисту населення; 2310 Викладач університетів та закладів вищої освіти: 2310.1 Професор, доцент; 2310.2 Викладач закладу вищої освіти; 2310.2 Асистент; 2320 Викладач середніх навчальних закладів: 2320 Викладач професійного навчально-виховного закладу; 2320 Викладач професійно-технічного навчального закладу; 2351.1 Науковий співробітник; 2446 Професіонал в галузі соціального захисту населення: 2446.1 Науковий співробітник (соціальний захист населення); 2446.2 Професіонал в галузі соціального захисту населення: 2446.2 Соціальний працівник; 2446.2 Фахівець із соціальної роботи. Випускник також може бути експертом, консультантом та радником із фахових питань у галузі соціальної роботи в державних і приватних установах, органах виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадських організаціях тощо.
Подальше навчання	Навчання для розвитку та самовдосконалення у науковій та професійній сферах діяльності, а також інших споріднених галузях наукових знань: здобуття наукового ступеня доктора наук; освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії (у тому числі і закордоном), що містять додаткові освітні компоненти.
1.5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, проблемно-орієнтоване навчання, електронне навчання в системі Moodle, самонавчання, навчання на основі досліджень. Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії становить 60 кредитів ЄКТС. Проведення самостійного наукового дослідження з використанням ресурсної бази університету та інших ресурсів. Індивідуальне

	наукове керівництво, підтримка і консультування науковим керівником. Підхід до викладання та навчання передбачає: – застосування методів сучасних освітніх технологій (інтерактивних, критичного мислення, проектних, портфоліо, тренінгових, проблемного навчання, імітаційно-ігрових, кейс-стаді тощо) для продуктивного оволодіння здобувачами різнорівневими компетентностями, що забезпечують особистісно-зорієнтований підхід і розвиток мислення у здобувачів; – застосування технології навчального проектування з парним або груповим виконанням проектів та їх захистом в умовах широкої групової дискусії; – організацію продуктивної педагогічної взаємодії з науковими керівниками, науково-педагогічними працівниками, залученими до освітнього процесу; – залучення до консультування аспірантів відомих фахівців у галузі педагогічної науки та практики; – інформаційну підтримку участі здобувачів у конкурсах на одержання наукових стипендій, премій, грантів (у тому числі міжнародних); – надання можливості здобувачам брати участь у підготовці наукових проектів на конкурси Міністерства освіти і науки України; – безпосередню участь у виконанні бюджетних та ініціативних науково-дослідних робіт. Науково-педагогічна практика є обов'язковим компонентом підготовки докторів філософії з соціальної роботи. Метою науково-педагогічної практики є набуття здобувачем професійних навичок і вмінь викладача фахових дисциплін у закладі вищої освіти; поглиблення й закріплення знань з питань організації і форм здійснення освітнього процесу в сучасних умовах; актуалізація інноваційних наукових та комунікаційно-інформаційних технологій викладання професійно-орієнтованих дисциплін. Науково-дослідницька діяльність передбачає проведення фундаментальних і (або) прикладних наукових досліджень у закладі вищої освіти, підготовку до захисту дисертаційної роботи, тематика якої затверджена відповідною кафедрою і вченою радою університету, написання й публікацію статей, а також апробацію результатів за напрямом дисертаційної роботи відповідно до чинних вимог, затверджених МОН України.
Оцінювання	<i>Освітня складова програми.</i> Тести, есе, презентації, поточний та модульний контроль, заліки, екзамени, захист звіту з практики. Підсумковий контроль успішності навчання аспіранта (здобувача) проводиться у формі: екзамену та/або заліку за результатами вивчення дисциплін, передбачених навчальним планом. Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЄКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і вербальною («зараховано», «не зараховано») системами. Види контролю: попередній, поточний, підсумковий, самоконтроль. <i>Наукова складова програми.</i> Кінцевим результатом навчання аспіранта (здобувача) є належним чином оформлений, за результатами наукових досліджень, рукопис дисертації, її попередня експертиза, публічний захист та присудження аспіранту наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 231 Соціальна робота.

1.6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.
Загальні компетентності	ЗК 1. Здатність до узагальнень, аналізу та синтезу, розвитку критичного мислення для розуміння процесів і явищ в галузі соціальної роботи, вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору. ЗК 2. Здатність створювати та інтерпретувати нові знання у процесі виконання наукового дослідження. ЗК 3. Здатність планувати і здійснювати комплексні дослідження, зокрема і в міждисциплінарних галузях, на основі системного наукового світогляду із застосуванням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій. ЗК 4. Здатність до набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, пошуку та критичного аналізу інформації, управління науковими проектами. ЗК 5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність); ініціювати та втілювати інновації для інтеграції науки і практики, розв'язання суспільно значущих проблем. ЗК 6. Здатність до опанування іноземної мови в обсязі достатньому для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності. ЗК 7. Здатність до саморозвитку (планування й вирішення задач власного професійного і особистісного зростання), наявність наукового світогляду, наполегливість у досягненні мети. ЗК 8. Здатність дотримуватись норм наукової етики, морально-етичних цінностей, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях і науково-педагогічній діяльності.
Фахові компетентності	ФК 1. Здатність до пошуку, самостійного відбору та обробки наукової інформації й емпіричних даних. ФК 2. Здатність до застосування категорійно-понятійного апарату, новітніх теорій, концепцій, технологій та методів, необхідних для розв'язання комплексних проблем у галузі професійної діяльності. ФК 3. Здатність до використання загальнонаукових та спеціальних методів досліджень, які спрямовані на пізнання досліджуваних явищ та соціальних процесів. ФК 4. Здатність виокремлювати актуальні соціальні проблеми та визначати їх структуру, взаємозв'язки чинників, проявів і наслідків як об'єкта наукового дослідження. ФК 5. Здатність формулювати наукову проблему, розробляти концептуальні засади, висувати робочі гіпотези досліджуваної проблеми, обирати методи наукового дослідження у сфері соціальної роботи.

	ФК 6. Здатність до побудови тлумачно-інтерпретаційних моделей для пояснення соціальних явищ і процесів, переосмислення наявних та створення нових знань та/або професійних практик у сфері соціальної роботи. ФК 7. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в галузі соціальної роботи та дотичні міждисциплінарні проекти. ФК 8. Здатність дотримуватися етики наукового дослідження та деонтологічних принципів соціальної роботи. ФК 9. Здатність розробляти та застосовувати інструментарій, проводити теоретичне та емпіричне дослідження, аналізувати й узагальнювати та презентувати його результати, обґрунтовувати висновки. ФК 10. Здатність до апробації результатів наукового дослідження, їх поширення та впровадження у практику соціальної роботи. ФК 11. Здатність до оволодіння методологією педагогічної та наукової діяльності за фахом. ФК 12. Здатність до викладацької діяльності в межах спеціальності; планувати і організовувати освітній процес у вищій школі; визначати проміжні і кінцеві цілі навчання; вибудовувати взаємодію зі студентами, створювати позитивні міжособистісні стосунки й доброзичливий психологічний клімат.
1.7. Програмні результати навчання	
Знання та розуміння	ПРН 1. Демонструвати системний науковий світогляд, професійну етику та загальний культурний кругозір; аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загально філософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання. ПРН 2. Виокремлювати актуальні соціальні проблеми та визначати їх структуру, взаємозв'язки чинників, проявів і наслідків як об'єкта наукового дослідження. ПРН 3. Формулювати наукову проблему, розробляти концептуальні засади, висувати робочі гіпотези досліджуваної проблеми, обирати методи наукового дослідження у сфері соціальної роботи.
Вміння і навички (застосування знань)	ПРН 4. Застосовувати іноземні джерела при виконанні завдань науково-дослідної та прикладної діяльності, висловлюватися іноземною мовою, як усно, так і письмово. ПРН 5. Демонструвати універсальні навички дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, пошуку та критичного аналізу інформації, управління науковими проектами. ПРН 6. Генерувати нові ідеї (креативність). ПРН 7. Обирати та застосовувати інновації для інтеграції науки і практики, розв'язання суспільно значущих проблем. ПРН 8. Практикувати пошук, самостійний відбір та обробку наукової інформації й емпіричних даних.

	ПРН 9. Використовувати загальнонаукові та спеціальні методи досліджень, які спрямовані на пізнання досліджуваних явищ та соціальних процесів. ПРН 10. Будувати тлумачно-інтерпретаційні моделі для пояснення соціальних явищ і процесів, переосмислювати наявні та створювати нові знання та/або професійні практики у сфері соціальної роботи. ПРН 11. Володіти методологією педагогічної та наукової діяльності за фахом. ПРН 12. Організовувати викладання дисциплін відповідно до завдань та принципів сучасної вищої школи, вимог до нормативного, наукового, навчально-методичного забезпечення освітнього процесу, використовувати ефективні засоби діагностики навчальних досягнень майбутніх фахівців.
Презентація результатів і комунікація	ПРН 13. Розробляти та застосовувати інструментарій, проводити теоретичне та емпіричне дослідження, аналізувати й узагальнювати та презентувати його результати, обґрунтовувати висновки. ПРН 14. Апробовувати результати наукового дослідження, поширювати та впроваджувати їх у практику соціальної роботи.
Відповідальність і автономія	ПРН 15. Дотримуватися етики наукового дослідження та деонтологічних принципів соціальної роботи.
1.8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Якісний склад науково-педагогічних працівників, які здійснюють професійну підготовку докторів філософії освітньо-наукової програми «Соціальна робота», відповідає ліцензійним умовам (згідно з чинними нормативами для підготовки здобувачів вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем доктор філософії (PhD) (Постанова Кабінету Міністрів України № 1187 від 30 грудня 2015 р. (із змінами і доповненнями, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 р. № 347) «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти»). Освітній процес забезпечують 16 науково-педагогічних працівників кафедр університету: з них 13 – доктори наук, професори, 3 – кандидати наук, доценти. Викладачі, які забезпечують реалізацію програми, мають відповідну базову освіту, необхідну кількість публікацій у виданнях Scopus, Web of Science, фахових виданнях, беруть активну участь у науково-практичних конференціях різного рівня (міжнародних, всеукраїнських, регіональних). Усі науково-педагогічні працівники відповідно до укладених графіків проходять підвищення кваліфікації у закладах вищої освіти та науково-дослідних інститутах.

Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення професійної підготовки докторів філософії освітньо-наукової програми «Соціальна робота» відповідає ліцензійним умовам. Викладання навчальних дисциплін здійснюється в лабораторіях та спеціалізованих кабінетах, які оснащені належним обладнанням та установками. Площі приміщень, що використовуються в освітньому процесі, відповідають санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки. Згідно з чинними нормативами для підготовки здобувачів вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем доктор філософії (PhD) (Постанова Кабінету Міністрів України № 1187 від 30 грудня 2015 р. (із змінами і доповненнями, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 р. № 347) «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти»).
Інформаційне та методичне забезпечення	Інформаційне та методичне забезпечення професійної підготовки докторів філософії освітньо-наукової програми «Соціальна робота» відповідає чинним нормативам для підготовки здобувачів вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем – доктор філософії (PhD) (Постанова Кабінету Міністрів України № 1187 від 30 грудня 2015 р. (із змінами і доповненнями, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 р. № 347) «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти»). Здобувачі вищої освіти можуть користуватися фондами наукової бібліотеки Тернопільського національного педагогічного університету імені В. Гнатюка. Фонди бібліотеки включають підручники, навчальні посібники, періодичні фахові видання, довідкову та іншу навчальну літературу. Обсяг фондів є достатнім для самостійної та індивідуальної роботи аспірантів. Здобувачі мають можливість користуватися фондами електронної бібліотеки, до складу якої входять наукові та науково-методичні публікації провідних вітчизняних і зарубіжних науковців, викладачів університету. Освітня програма повністю забезпечена навчально-методичними комплексами з усіх навчальних дисциплін, які розміщено в освітньому просторі університету.
1.9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Згідно з угодами ТНПУ з Тернопільським національним економічним університетом; Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федьковича; ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»; Харківським національним педагогічним університетом ім. Г. С. Сковороди; Хмельницькою гуманітарно-педагогічною академією; Національним педагогічним університетом імені М.П.Драгоманова; Центральноукраїнським державним педагогічним університетом імені Володимира Винниченка; Уманським державним педагогічним університетом імені Павла Тичини; Черкаським національним університетом імені Богдана Хмельницького.
Міжнародна кредитна мобільність	ТНПУ ім. В. Гнатюка співпрацює із закладами вищої освіти зарубіжних країн згідно з угодами про міжнародну кредитну мобільність, зокрема ERASMUS+: Вищою лінгвістичною школою у Ченстохові (19. 06. 2013 р. – 24. 03. 2022 р.), Куявсько-Поморською вищою школою в Бидгощі (27. 10. 2014 р. – необмежений), Гуманітарно-природничим університетом імені Яна Длугоша в Ченстохові (10. 10. 2016 р. – необмежений), Віденською

	педагогічною вищою школою (27. 11. 2017 р. – 27. 11. 2020 р.), Університетом Humanitas (м. Сосновець) (27. 11. 2018 р. – необмежений), Шеньянським педагогічним університетом (29. 11. 2018 р. – 28. 11. 2023 р.; 19. 08. 2019 р. – 18. 08. 2024 р.) та ін. http://tnpu.edu.ua/about/pidrozdily/partners.php Міжнародна мобільність реалізується через участь в Україномовній літній школі (функціонує 17 років) – спільному проєкті ТНПУ ім. В. Гнатюка та Саскачеванського Університету (Канада) й Університету Ватерлоо (Канада), що дає змогу здобувачам знайомитися з досвідом функціонування інклюзивної освіти вищої школи Канади, активно впроваджуючи його в освітній контекст; розвивати іншомовні компетентності як тьютори канадських студентів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Здійснюється за умови володіння здобувачами мовою навчання на рівні, достатньому для засвоєння навчального матеріалу, та за умови успішного проходження вступних випробувань.

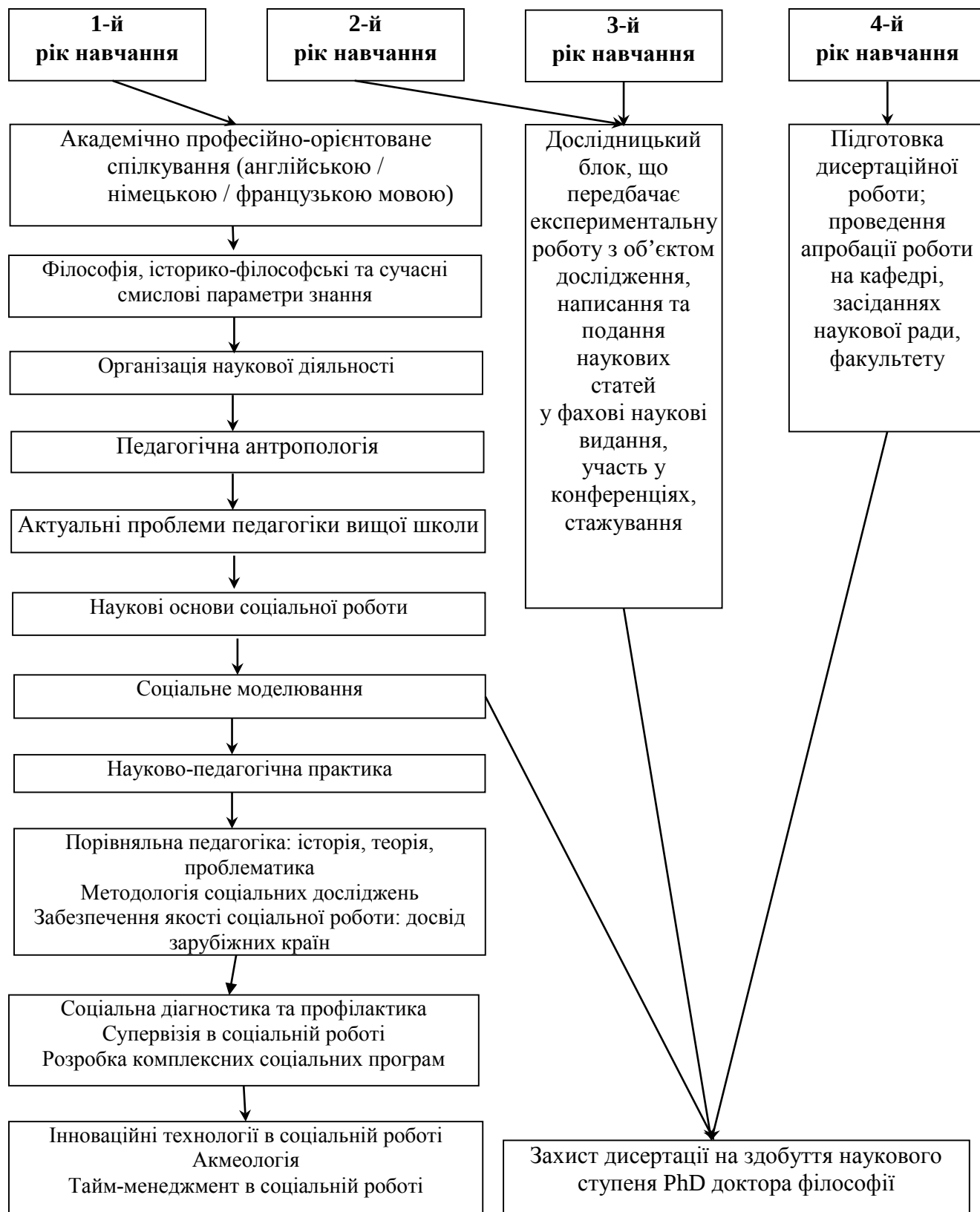
2.Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент освітньо-наукової програми «Соціальна робота»

Шифр	Компоненти освітньо-наукової програми	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
I. ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ			
ЗАГАЛЬНА ПІДГОТОВКА			
ОКЗ 1	Академічно і професійно орієнтоване спілкування (англійською/німецькою/французькою мовою)	8	екзамен, залік
ОКЗ 2	Філософія, історико-філософські та сучасні смислові параметри знання	6	екзамен
ОКЗ 3	Організація наукової діяльності	5	залік
ОКЗ 4	Педагогічна антропологія	4	залік
ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА			
ОКП 1	Актуальні проблеми педагогіки вищої школи	5	екзамен
ОКП 2	Наукові основи соціальної роботи	5	екзамен
ОКП 3	Соціальне моделювання	6	екзамен
ПРАКТИКА			
ОКП 4	Науково-педагогічна практика	6	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		45	
II. ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ			
ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА			
ВКП 1.1	Порівняльна педагогіка: історія, теорія, проблематика	5	залік
ВКП 1.2	Методологія соціальних досліджень		
ВКП 1.3	Забезпечення якості соціальної роботи: досвід зарубіжних країн		
ВКП 2.1	Соціальна діагностика та профілактика	5	залік
ВКП 2.2	Супервізія в соціальній роботі		
ВКП 2.3	Розробка комплексних соціальних програм		
ВКП 3.1	Інноваційні технології в соціальній роботі	5	залік
ВКП 3.2	Акмеологія		

ВКП 3.3	Тайм-менеджмент в соціальній роботі	
Загальний обсяг вибірових компонент		15
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		60

2.2. Структурно-логічна схема компонент освітньо-наукової програми «Соціальна робота»

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертаційної роботи. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання здобувачем його індивідуального навчального плану.
Вимоги до дисертації на здобуття ступеня доктора філософії	Дисертаційна робота доктора філософії передбачає розв'язання актуальної теоретичної та/або прикладної проблеми в галузі філології і свідчить про здатність пошукувача вести самостійне наукове дослідження, формулювати нові складні ідеї та обґрунтовувати їх. Дисертаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертаційна робота має відповідати вимогам, встановленим законодавством.
Вимоги до публічного захисту	Захист дисертаційної роботи відбувається прилюдно на засіданні спеціалізованої вченої ради. Обов'язковою передумовою допуску до захисту дисертаційної роботи є апробація результатів дослідження та основних висновків на наукових конференціях та їх опублікування у фахових наукових виданнях, у тому числі таких, які входять до наукометричних баз, згідно з вимогами Міністерства освіти та науки України.
Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	Функціонує система внутрішнього забезпечення якості, яка передбачає здійснення таких процедур і заходів: • визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти; • здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; • забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів; • забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; • забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; • забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату. Система забезпечення ЗВО якості освітньої діяльності та якості вищої освіти за поданням ЗВО оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти. Регулюється положенням про внутрішню систему забезпечення якості в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка, затвердженим вченою радою університету, протокол № 7 від 23.02.2016 р. із змінами і доповненнями, затвердженими вченою радою університету, протокол № 6 від 23.12.2018 р., уведеними в дію наказом ректора № 29-р від 29.01.2019р.
Принципи та процедури	Інформація про якість вищої освіти є відкритою та доступною широкому загалу. Університет формує і вдосконалює вимоги до

забезпечення якості освіти	системи забезпечення якості вищої освіти, орієнтуючись на головні цілі вищої освіти; має прозорий механізм формування, моніторингу і перегляду освітніх, освітньо-наукових програм, які містять конкретні цілі, зорієнтовані на результати навчання та кваліфікації; чіткі правила організації навчання здобувачів вищої освіти; необхідні ресурси для здійснення освітньої діяльності та підтримки здобувачів вищої освіти; збирає, аналізує і використовує необхідну інформацію для ефективного управління своєю освітньою діяльністю. Принципи та процедури забезпечення якості освіти передбачені у «Програмі заходів із забезпечення якості освіти у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка», затвердженій вченою радою університету, протокол № 8 від 29.01.2019 р., уведений в дію наказом ректора № 29-р від 29.01.2019 р.
Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти	Здійснюється двічі на рік у формі атестації та поточного оцінювання наукової діяльності здобувачів освітньо-наукового рівня доктор філософії на випусковій кафедрі. Регулюється положенням про підвищення кваліфікації (стажування) педагогічних і науковопедагогічних працівників, затвердженим вченою радою університету протокол № 1 від 30. 08. 2019 р., уведеним в дію наказом ректора № 180-р від 02. 09. 2019 р.
Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників	Регулюється положенням про підвищення кваліфікації (стажування) педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженим вченою радою університету протокол № 1 від 30.08.2019 р.
Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу	Кадрове, матеріально-технічне, інформаційне та методичне забезпечення освітнього процесу відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України № 1187 від 30 грудня 2015 р. (із змінами і доповненнями, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 р. № 347) «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти».
Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	Публічний доступ до інформації про підготовку докторів філософії за освітньо-науковою програмою «Соціальна робота» надається за посиланнями: info@tnpu.edu.ua http://www.tnpu.edu.ua/naukova-robota/aspirantura.php
Запобігання та виявлення академічного плагіату	Запобігання плагіату (копіювання) в освітньому процесі здійснюється шляхом: • формування, видання та розповсюдження методичних матеріалів з уніфікованим визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на використані у письмових роботах матеріали; • запровадження курсу лекцій з основ наукового письма та дослідницької роботи з вивчення вимог до написання письмових робіт та акценту на принципи самостійності роботи над письмовими завданнями різних видів, коректного використання інформації з інших джерел та уникнення плагіату, а також правил опису джерел та оформлення цитувань. Науковими керівниками в обов'язковому порядку на усіх етапах виконання дисертаційних досліджень здійснюється контроль та попередження фактів академічного плагіату.

	Виявлення фактів плагіату (компіляцій) у представлених розділах дисертаційної роботи чи статтях аспірантів може бути підставою для виключення з аспірантури. Регулюється положенням про запобігання і виявлення плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів вищої освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, затвердженим вченою радою університету, протокол № 12 від 22.05.2018 р., уведеним в дію наказом ректора № 149-р від 22.05.2018 р.
--	--

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-наукової програми «Соціальна робота»

		З К 1	ЗК 2	З К 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	Ф К 1	Ф К 2	Ф К 3	Ф К 4	Ф К 5	Ф К 6	Ф К 7	Ф К 8	Ф К 9	ФК 10	Ф К 11	Ф К 12
	ОКЗ 1	+		+	+	+			+												+
	ОКЗ 2	+	+	+	+	+				+	+									+	
	ОКЗ 3	+	+		+	+	+		+	+								+	+		
	ОКЗ 4	+			+	+			+										+	+	
	ОКП 1	+			+	+		+			+									+	+
	ОКП 2	+	+	+								+						+			
	ОКП 3	+						+	+		+				+					+	+
	ОКП 4		+	+			+					+		+		+	+		+		
ВКП 1	ВКП 1.1	+	+		+			+			+									+	+
	ВКП 1.2	+				+					+	+			+			+			
	ВКП 1.3	+		+		+					+	+	+	+	+						
ВКП 2	ВКП 2.1	+		+				+					+			+		+			
	ВКП 2.2	+	+				+	+		+				+			+		+	+	
	ВКП 2.3	+			+					+		+						+			
ВКП 3	ВКП 3.1	+		+		+					+		+			+					
	ВКП 3.2	+	+	+						+		+	+					+			
	ВКП 3.3	+				+				+	+			+	+		+		+		+

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-наукової програми «Соціальна робота»

	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 15
ОКЗ 1	+			+	+										
ОКЗ 2	+		+		+						+				+
ОКЗ 3	+	+	+		+	+	+	+	+		+	+	+	+	+
ОКЗ 4	+				+						+				
ОКП 1	+				+						+	+			

ОКП 2	+			+		+	+			+			+	+	+
ОКП 3	+	+		+			+				+	+			
ОКП 4	+	+				+	+			+			+	+	
ВКП 1	ВКП 1.1	+				+						+	+		
	ВКП 1.2	+					+		+	+	+			+	
	ВКП 1.3	+	+	+				+	+		+	+			+
ВКП 2	ВКП 2.1	+				+	+			+				+	+
	ВКП 2.2	+		+	+								+		+
	ВКП 2.3	+								+				+	+
ВКП 3	ВКП 3.1	+	+	+			+	+			+				
	ВКП 3.2	+		+				+	+	+				+	
	ВКП 3.3	+	+		+		+		+						+

6. Нормативна база

6.1. Офіційні документи

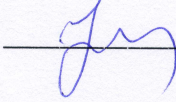
1. ESG 2015 (Стандарти та рекомендації із забезпечення якості в ЄПВО) – https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf
2. EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій) – <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/cee970-518f-11e7-a5ca-01aa75ed71a1/language-en>; <https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page>
3. QF EHEA 2018 (Рамка кваліфікацій ЄПВО) – http://www.ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/EHEAParis2018_Communique_AppendixIII_952778.pdf
4. ISCED (Міжнародна стандартна класифікація освіти, МСКО) 2011 – <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standardclassification-of-education-iscd-2011-en.pdf>; <http://uis.unesco.org/en/topic/international-standardclassification-education-iscd>
5. ISCED-F (Міжнародна стандартна класифікація освіти – Галузі, МСКОГ) 2013 – <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/internationalstandardclassification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailedfielddescriptions-2015-en.pdf>
6. Закон «Про вищу освіту» – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
7. Закон «Про освіту» – <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
8. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010. – <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>
9. Національна рамка кваліфікацій – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
10. Перелік галузей знань і спеціальностей, 2015 – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
11. Указ Президента України «Питання європейської та євроатлантичної інтеграції» від 20 квітня 2019 р. № 155/2019 – <https://www.president.gov.ua/documents/1552019-26586>
12. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах) № 261 від 23 березня 2016 р.
13. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600, схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України (протокол № 3 від 21 червня 2019 р.).

6.2. Інші рекомендовані джерела

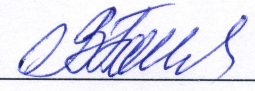
1. Проект ЄС TUNING (прикладі результатів навчання, компетентностей) <http://www.unideusto.org/tuningeu>.
2. Національний глосарій: вища освіта, 2014 – <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3materialynatsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentivbolonskohoprotsesu.html?start=80>
3. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти: монографія – <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysnimaterialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertivshchodozaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protseesu.html?start=80>
4. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації – <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3materialynatsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentivbolonskohoprotsesu.html?start=80>.

7. Орієнтовна тематика дисертаційних робіт

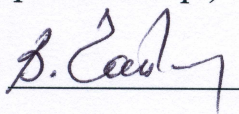
1. Соціальний захист дитинства в Україні.
2. Діяльність соціального працівника з профілактики суїцидальної поведінки підлітків.
3. Формування толерантних взаємовідносин в умовах інклюзивної освіти.
4. Соціальна профілактика віктимної поведінки учнів загальноосвітніх шкіл.
5. Соціальний супровід дітей-сиріт у процесі усиновлення іноземцями
6. Соціальна підтримка дітей вулиці мобільними волонтерськими групами.
7. Формування професійних цінностей майбутніх соціальних працівників у процесі фахової підготовки.
8. Теорія і практика соціальної роботи з ресоціалізації наркозалежних в умовах реабілітаційних центрів.
9. Соціальна підтримка життєдіяльності осіб похилого віку в умовах територіального центру соціального обслуговування.
10. Формування професійної готовності майбутніх соціальних працівників до роботи з підлітками девіантної поведінки в умовах реабілітаційного центру.
11. Профілактика сімейної депривації вихованців інтернатних закладів.
12. Соціальна робота з ВІЛ-інфікованими та їх найближчим оточенням.
13. Формування соціальної компетентності підлітків засобами проектних технологій.
14. Соціальна підтримка студентської сім'ї з дітьми.
15. Підготовка старших підлітків до самостійного життя в умовах дитячого будинку сімейного типу.
16. Формування деонтологічної культури майбутнього соціального працівника в соціально-виховному середовищі вищого навчального закладу.
17. Формування соціальної активності студентів в умовах діяльності органів самоврядування вищого навчального закладу.
18. Соціалізація дітей старшого дошкільного віку в сім'ях розлучених батьків.
19. Соціальна робота з дитячими громадськими об'єднаннями закордоном.
20. Формування соціальної активності студентської молоді у волонтерській діяльності.

Гарант освітньої програми Н. С. Олексюк

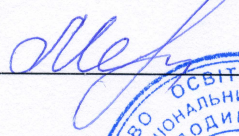
Програма схвалена на засіданні кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи (протокол № 12 від 15 травня 2019 р.)

Завідувач кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи В. А. Поліщук

Програма затверджена вченою радою факультету педагогіки та психології (протокол № 12 від 10 червня 2019 р.)

Голова ради факультету В. М. Чайка

Освітньо-наукова програма рекомендована до впровадження вченою радою Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (протокол № 13 від 25 червня 2019 р.)

Учений секретар вченої ради Л. С. Мерва

